РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ КУКМОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА		ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

21.06.2023 Кукмара ш. № 358

«2021 – 2023 елларга Кукмара муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру буенча муниципаль программаны раслау турында» Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең 2021 елның 11 гыйнварындагы 08 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

«2023-2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2020 елның 10 сентябрендәге 821 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Карары нигезендә **карар бирәм:**

1. «2021 – 2023 елларга Кукмара муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру буенча муниципаль программаны раслау турында» Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең 2021 елның 11 гыйнварындагы 08 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1 пунктта «2021 – 2023» саннарын «2023 – 2025» саннары белән алыштырырга;

кушымтаны яңа кушымта редакциясендә бәян итәргә.

2. Кукмара муниципаль районы муниципаль учреждениеләренә Кукмара муниципаль районы бюджеты үтәлешен формалаштырганда һәм оештырганда Программа нигезләмәләре буенча эш итәргә.

3. Кукмара муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына, ел саен чираттагы финанс елына район бюджетын формалаштырганда, Программа чараларын гамәлгә ашыруга чараларны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджетыннан күрсәтелгән максатларга юнәлтелгән мөмкинлекләрне һәм акчалар чикләрен исәпкә алып карарга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары А.М. Әхмәтшинага йөкләргә.

Башкарма комитет җитәкчесе **А.Х. Гарифуллин**

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең 21.06.2023 елның 358 номерлы карарына кушымта

2023 – 2025 елларга Кукмара муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру буенча Программа

Программа паспорты

Программаның исеме	2023 – 2025 елларга Кукмара муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру буенча муниципаль Программа (алга таба – Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	«Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» Татарстан Республикасы Президентының 2013 елның 26 июлендәге УП-695 номерлы Указы; «2014 – 2023 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2020 елның 10 сентябрендәге 821 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Карары;
Программаның төп эшләүчеләре	Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының бүлекләре һәм идарәләре
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максатлары: Кукмара муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, Кукмара муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләрен цивилизацияле үстерү, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклау, гомумроссия гражданлык үзенчәлеген (Россия милләтен) ныгыту, мигрантларның уңышлы социомәдәни адаптациясе һәм интеграциясе. Программаның бурычлары: - дәүләт һәм муниципаль органнарның дәүләт милли сәясәте өлкәсендә гражданлык җәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген камилләштерү; - Гражданлык тәңгәллеген ныгытуга ярдәм итү, этникара

<table>
<tr><td></td><td>һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкны саклау, мигрантларның социомәдәни адаптациясе һәм интеграциясе өчен шартлар тудыру;

- Кукмара муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсеше өчен шартлар тудыру;

- Халыкның, бигрәк тә авыл яшьләренең рухи, физик һәм иҗади үсешенә ярдәм итү;

Милләтара һәм конфессияара килешүне ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә каршылыкларны профилактикалау һәм кисәтү.</td></tr>
<tr><td>Программаның иң мөһим максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре</td><td>Кукмара муниципаль районында этникара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче район халкының өлеше;

башка милләт вәкилләренә толерант мөнәсәбәт дәрәҗәсе;

Россия халыкларының этномәдәни үсешенә һәм Ттел күптөрлелегенә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучылар саны;

Кукмара муниципаль районында конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче район халкының өлеше;

район халкының үз этномәдәни ихтыяҗларын тормышка ашырудан канәгать булган өлеше.</td></tr>
<tr><td>Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары</td><td>2023 – 2025 еллар

I этап: 2023 ел
II этап: 2024 ел
III этап: 2025 ел</td></tr>
<tr><td>Программаны финанслау күләме һәм чыганаклары:</td><td>Программаны финанслауның гомуми күләме 4524,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

<table><tr><th>Финанслау чыганагы</th><th>2023 ел</th><th>2024 ел</th><th>2025 ел</th></tr><tr><td>Район бюджеты</td><td>1508,0</td><td>1508,0</td><td>1508,0</td></tr><tr><td>Барлыгы</td><td>1508,0</td><td>1508,0</td><td>1508,0</td></tr></table></td></tr>
</table>

	Искәрмә: финанслау күләме фаразланган характерда һәм, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре	- милли мәдәни традицияләрне саклауга ярдәм итү; - туган телләрне саклау һәм үстерү өчен шартлар тудыру; - милли берләшмәләрне районның социаль-мәдәни һәм сәяси тормышына кушу; - милләтара һәм конфессияара диалогны үстерү буенча эшчәнлеккә иҗтимагый, дини оешмаларны җәлеп итү; - халыкны, балаларны һәм яшьләрне толерантлык, барлык милләтләр һәм халыкларның үзара хөрмәте рухында тәрбияләүгә багышланган чараларга җәлеп итү; - яшьләр сәясәте һәм патриотик тәрбия өлкәсендә инновацион, проект эшчәнлегенә системалы ярдәм күрсәтү; - районның тарихи-мәдәни мирас объектларын саклау һәм торгызу һәм аларны мәдәни-агарту эшчәнлегендә һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү буенча эшләрдә куллану системасын булдыру; - физкультура-сәламәтләндерү һәм интеллектуаль-иҗат чараларына җәлеп ителгән авыл яшьләре санын арттыру; - халык арасында, бигрәк тә яшьләр арасында җинаятьчелек, алкоголизм һәм наркомания дәрәҗәсен киметү; - милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә тотрыклылыкны саклау, милләтара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче гражданнарның өлешен арттыру; - Программа чараларын нәтиҗәле тормышка ашыру; - Кукмара муниципаль районы территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген формалаштыру;

	- яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты контрольдә тота.

I. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Хәзерге вакытта Кукмара муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең уңай климаты саклана.

Кукмара муниципаль районы территориясендә социаль-икътисади һәм иҗтимагый-сәяси хәл тотрыклы.

Район халкының социаль-демографик күрсәткечләре: татарлар – 78,2 %, руслар – 5,5 %, удмуртлар – 14,2 %, марилар – 1,6 %, башка милләтләр – 0,5 % (чуашлар, башкортлар, ненецлар, әрмәннәр, үзбәкләр, греклар һәм башка милләтләр).

Күпмилләтле җәмгыятьне берләштерү һәм милли үзаңны арттыру процессында милли традицияләрне саклауга, торгызуга һәм алга таба үстерүгә юнәлдерелгән халык бәйрәмнәре һәм традицияләре мөһим роль уйный.

Программа-максатчан метод нигезендә гамәлгә ашырыла торган милли, миграция, яшьләр һәм мәгълүмат сәясәтендә, мәгариф, физик культура һәм спорт системасында, җирле җәмгыятьләрнең тәртип саклау һәм үзара хезмәттәшлегендә комплекслы системалы гамәлләр районда милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең кискенләшүен булдырмаска мөмкинлек бирәчәк.

Программа милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең уңай характерын саклауга юнәлдерелгән.

Районда милләтләр арасындагы мөнәсәбәтләр тотрыклылык, төрле этник төркемнәр һәм конфессияләр вәкилләренең тыныч үзара аралашуы һәм хезмәттәшлеге белән характерлана.

Районда яшәүче халыклар вәкилләренең мәдәниятен, телен, гореф-гадәтләрен хөрмәт итү рухында яшь буынны тәрбияләү; белем бирү процессында гуманитар юнәлешнең ролен арттыру; милли телләрдә мәгариф һәм тәрбия системасын үстерү өчен хокукый һәм матди шартлар булдыру буенча максатчан эш алып барыла.

Милли мөнәсәбәтләрне үстерү перспективаларын исәпкә алып, район алдында яңа бурычлар тора, аларны хәл итү заманча концептуаль алымнар таләп итә.

Иҗтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең тотрыклылыгы, игелеклелеге, конструктив үзара аралашуы һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Экстремистик күренешләр билгеләнми. Җирле халык традицион булмаган ислам тарафдарларына тискәре карашта.

Әлеге программа күп гасырлык үзара хөрмәт һәм яхшы күршелек традицияләре нигезендә гражданнарның этномәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерүгә ярдәм итәргә тиеш.

Программа этникара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге яңа проблемаларны җиңәргә, Татарстан Республикасы күпмилләтле халкының этномәдәни үсешен саклап калырга һәм яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк.

II. Программа максатларына ирешү һәм бурычларны хәл итүнең максатлары, бурычлары, вакыты (этаплары) һәм күрсәткечләре (индикаторлары)

Программаның максатлары һәм бурычлары «2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 19 декабрендәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте Стратегиясе һәм «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте Концепциясе турында» Татарстан Республикасы Президентының 2013 елның 26 июлендәге УП-695 номерлы Указы белән расланган Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе белән билгеләнгән өстенлекле юнәлешләргә, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсенә кагылышлы башка норматив хокукый актларга бәйле.

Программаның максатлары: Кукмара муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, Кукмара муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләрен цивилизацияле үстерү, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклау, мигрантларның уңышлы социомәдәни адаптациясе һәм интеграциясе.

Куелган максатларга ирешү түбәндәге бурычларны тормышка ашыруны күздә тота:

1. Кукмара муниципаль районында дәүләт һәм муниципаль органнарның дәүләт милли сәясәте өлкәсендә гражданлык җәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген камилләштерү;

2. Гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгытуга ярдәм итү, этникара һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкны саклауга шартлар тудыру һәм ярдәм итү, мигрантларның социомәдәни адаптациясе һәм интеграциясе;

3. Кукмара муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсеше өчен шартлар тудыру;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2023 – 2025 еллар.

Программаны гамәлгә ашыру 3 этапта башкарыла:

I этап (2023 ел). I этапның максаты: Кукмара муниципаль районында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә уңай үзгәрешләр формалаштыру.

II этап (2024 ел). II этапның максаты: I этапта формалашкан уңай тенденцияләрне үстерү һәм ныгыту.

III этап (2025 ел). III этапның максаты: Кукмара муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү өлкәсендә тотрыклы уңай нәтиҗәләргә ирешү.

III. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны финанслауның гомуми күләме 4524,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

Финанслау чыганагы	2023 ел	2024 ел	2025 ел
Район бюджеты	1508,0	1508,0	1508,0
барлыгы	1508,0	1508,0	1508,0

Искәрмә: финанслау күләме фаразланган характерда һәм, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.

IV. Программаны тормышка ашыру механизмы

Планлаштыру, үзара хезмәттәшлекне, координацияләү һәм башкаруны гомуми контрольдә тотуны Программаны эшләүче башкара, ул ел саен Программа чараларының максатчан күрсәткечләрен һәм чыгымнарын, аны гамәлгә ашыру механизмын һәм башкаручылар составын төгәлләштерә, чараларны үтәү өчен

җаваплылардан Программаны үтәү барышы турында мәгълүмат сорый.

Программаны гамәлгә ашыру ел саен үткәрелә торган планга ярашлы рәвештә башкарыла, анда чаралар исемлеге һәм аларның үтәлеш вакыты, бюджет ассигнованиеләре күрсәтелә.

Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы башкаручылар Программаны эшләүчегә чараларның үтәлеше һәм чараларны башкаручыларга бүлеп бирелә торган үзләштерелгән акчалар турында үсә баручы нәтиҗә белән һәм, гомумән, хисап елы өчен мәгълүмат бирәләр.

Программага үзгәрешләр кертүне Программа чараларының җаваплы башкаручысы билгеләнгән таләпләргә ярашлы рәвештә башкара.

Эшләре идарәчесе Р.З. Минһаҗева

2023 – 2025 елларга Кукмара районында этник мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү буенча комплекслы эш планы

№	Чараның исеме, темасы	Үткәрү вакыты	Җаваплылар	Финанслау күләме (мең сум)		
				2023 ел	2024 ел	2025 ел
I бүлек. Оештыру эшчәнлеге						
1.	Муниципаль район Башлыгы каршындагы Дини мөнәсәбәтләр белән үзара хезмәттәшлек буенча совет эшен оештыру	Ел дәвамында	Муниципаль район Башкарма комитеты	-	-	-
2.	Татарстан Республикасы телләре турындагы законнарны гамәлгә ашыру буенча комиссия утырышы	Квартал саен	Муниципаль район Башкарма комитеты	-	-	-
3.	Муниципаль район якташлыклары утырышлары	Ел дәвамында	Район Советы аппараты	-	-	-
4.	Районның террорчылыкка каршы комиссиясе утырышлары	Квартал саен	Гарифуллин Р.Р., комиссия секретаре	-	-	-
5.	Район Башлыгы каршында Хокук саклау органнары вәкилләре белән районда миграция ситуациясе мәсьәләләре буенча киңәшмә	Квартал саен	Район Советы аппараты	-	-	-

6	Районның иҗтимагый оешмалары утырышлары:					
	- Бөтендөнья татар конгрессы Башкарма комитетының Кукмара бүлеге	Ел дәвамында	Әхмәдуллин И.И.	-	-	-
				-	-	-
	– «ТР удмуртларының милли-мәдәни автономиясе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлеге	квартал саен	Семенов В.Г.	-	-	-
	- ТР Керәшен иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлеге	квартал саен	Димитриев Р.П.	-	-	-
	- «ТР Рус милли-мәдәни берләшмәсе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлекчәсе	квартал саен	Бурцева С.В.	-	-	-
	- «ТР мариларының милли-мәдәни автономиясе» төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлеге ...	квартал саен	Родыгина И.В.	-	-	-
	- «Ак калфак» Бөтендөнья татар хатын-кызлары иҗтимагый					

	оешмасының Кукмара бүлеге	Квартал саен	Зиһаншина З.Н.			
7.	Районда милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мониторингын оештыру	Ел дәвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Кукмара районы буенча бүлеге (килешү буенча), Дини оешмалар белән хезмәттәшлек буенча район Башлыгы каршындагы Совет	-	-	-
II бүлек. Татарстан халыкларының милли мәдәниятләрен саклау һәм үстерү						
8.	Район предприятиеләре, оешмалары, мәктәпләре һәм балалар бакчалары арасында район халык иҗаты фестивале	Ел дәвамында	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	20,0	20,0	20,0
9.	Авыл җирлекләрендә үзешчән сәнгатьенең театральләштерелгән тамашалары смотр-конкурсы	Ел дәвамында	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	40,0	40,0	40,0
10.	Район балалар театр коллективлары смотр конкурсы	Ел дәвамында	Район Башкарма комитетының «Мәдәният	10,0	10,0	10,0

			идарәсе» МУ «ТР Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе», МУ	10,0	10,0	10,0
11	«Кукмара итекләре»#ITEKFEST районара фольклор фестивале	Гыйнвар	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ Кукмара муниципаль районы «Район мәдәният йорты» МБУ	40,0	40,0	40.0
12	Кыш Бабай резиденциясе эше	Гыйнвар	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ Кукмара муниципаль районы «Район мәдәният йорты» МБУ	20,0	20,0	20,0
13.	«Кукмара кышы» татар җыры конкурсы район фестивале	Гыйнвар	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	20,0	20,0	20,0
14.	Районда яшәүче халыкларга багышланган күргәзмә, милли	Ел дәвамында (шәһәркүләм тематик чаралар	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе»,	40,0	40,0	40,0

	йортлар оештыру	үткәргәндә)	районның Туган якны өйрәнү музее;			
15.	«Созвездие-Йолдызлык» эстрада сәнгатенең ачык республика телевизион яшьләр фестивалендә катнашу	Февраль-Апрель	«Мәдәният идарәсе» МУ «ТР Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе», МУ «Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты Мәгариф идарәсе» муниципаль учреждениесе	80,0 10,0	80,0 10,0	80,0 10,0
16.	«Май чабу» халык бәйрәмен, традицион халык уенын оештыру һәм үткәрү	Март	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ; «ТР Рус милли-мәдәни берләшмәсе» төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлекчәсе	5,0 -	5,0 -	5,0 -
17.	«Нәүрүз» – «Кыш озату» төрки халыкларның язгы бәйрәмен оештыру	Март	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	10,0 5,0	10,0 5,0	10,0 5,0

	һәм үткәрү		Район Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ			
18.	«Иделкәй» театр коллективларының республика конкурс фестивалендә катнашу	Апрель	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	6,5	6.5	6.5
19.	Белем бирү учреждениеләре укучылары арасында халыклар дуслыгы темасына балалар рәсеме конкурс-күргәзмәсе	Уку елы дәвамында	Район Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ	5,0	5,0	5,0
20.	Район ансамбльләренең «Каравон» рус фольклоры бәйрәмендә катнашуы	Май Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы, Никольское авылы	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	10,0	10,0	10,0
22.	Район фольклор коллективларының «Семык» Республика мари мәдәнияте бәйрәмендә катнашуы	Июнь	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ - «ТР мариларының милли-мәдәни автономиясе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлеге	15,0 -	15,0 -	15,0 -

23.	Район фольклор коллективларының «Гырон быдтон» Республика удмурт мәдәнияте бәйрәмендә катнашуы	17 июнь	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ – «ТР удмуртларының милли-мәдәни автономиясе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлеге	15,0 -	15,0 -	15,0 -
24.	Татар халык бәйрәме Сабантуй Россия төбәкләрендә Сабантуй бәйрәмен оештыруда һәм үткәрүдә катнашу	Июнь Июнь	Муниципаль район Советы һәм Башкарма комитеты, район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ «ТР Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе», МУ	140,0 210,0	140,0 210,0	140,0 210,0
25	«Авыл бәйрәме» – «День села» халык бәйрәме	Июнь, июль, август	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	40,0	40,0	40,0
26.	«Питрау» республика керәшен мәдәнияте бәйрәмендә катнашу	Июль, Мамадыш муниципаль районы, Җөри авылы	Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы, Традицион мәдәниятне үстерү республика үзәге,	20,0	20,0	20,0

			Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты, «Татарстан Республикасы керәшен иҗтимагый оешмасы»ның Кукмара бүлеге,			
27	Удмуртларның беренче уңыш бәйрәме «Выль джук»	июль	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	30,0	30,0	30,0
28.	Татарстан Республикасы көненә һәм Кукмара шәһәре көненә багышланган чаралар	Август	Муниципаль район Советы һәм Башкарма комитеты, район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ «ТР Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе», МУ	173,0	173,0	173,0
29	«Крутушка» Халыкара этник фестивалендә катнашу	Август, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы,	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	20,0	20,0	20,0

		Крутушка авылы				
30	Татарстан Республикасында милли мәдәниятләр һәм традицияләр елына багышланган «SAMOVAR - ART» самавыр традицион бәйрәме	август	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	40,0	40,0	40,0
31	Мариларның беренче уңыш бәйрәме «Угинде пайрем»	август	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	40,0	40,0	40,0
32	Бөтенроссия Спас ярминкәсендә катнашу	Август, Алабуга шәһәре	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	10,0	10,0	10,0
33	Район рус мәдәнияте бәйрәме «Алма спасы»	август	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	10,0	10,0	10,0
34.	«Түгәрәк уен» Бөтенроссия татар фольклоры фестивалендә катнашу	Август-сентябрь, Казан шәһәре	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	10,0	10,0	10,0
35	«Идел Йорт» театр коллективлары фестиваль-конкурсында катнашу	Ноябрь	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	20,0	20,0	20,0
36.	«Шома бас» конкурсының район смотрын оештыру	Апрель	Район Башкарма комитетының «Мәдәният	10,0	10,0	10,0

			идарәсе» МУ			
37	«Эктон дыр» удмурт бию конкурсының төбәкара смотрын оештыру	Апрель	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ – «ТР удмуртларының милли-мәдәни автономиясе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлеге	10,0	10,0	10,0
38	«Уйна, гармун» Республика гармунчылар конкурсында катнашу	Ел дәвамында	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	10,0	10,0	10,0
III бүлек. Гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгыту буенча чаралар						
39	Мәдәниятара мөнәсәбәтләр торышының көнүзәк мәсьәләләрен тикшерүгә һәм толерантлык һәм үзара хөрмәт идеалларын алга сөрүгә юнәлдерелгән семинарлар, конференцияләр, түгәрәк өстәлләр һәм башка чаралар оештыру	Квартал саен	Район Башкарма комитетының җәмәгатьчелек һәм ММЧ белән элемтәләр секторы	-	-	-
40	Социаль юнәлешле Коммерцияле булмаган оешма җитәкчеләре өчен	Елына ике тапкыр	Муниципаль район Башкарма комитеты	-	-	-

	белгечләр җәлеп итеп укыту курслары оештыру					
41	«Без бер телдә елмаябыз» төркеменә йөрүче балигъ булмаганнар белән «Нараткай» лагеренда җәйге иҗади смена оештыру	Июль	«Район мәдәният йорты» МБУ	-	-	-
42	Республика көненә багышланган күпмилләтле халык иҗаты фестивале	Август	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	12,0	12,0	12,0
43	«Сөмбелә» халык бәйрәме	Октябрь	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	12,0	12,0	12,0
44	Халыклар бердәмлеге көнен бәйрәм итүгә багышланган чаралар	Ноябрь	Район Башкарма комитеты, «Мәгариф идарәсе», «Мәдәният идарәсе», «Район Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе»	12,0 1,0	12,0 1,0	12,0 1,0
45	«Жингырты удмурт кырзан» («Лейся, песня удмуртская») төбәкара фестивале	Ноябрь	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ – «ТР удмуртларының	10,0	10,0	10,0

			милли-мәдәни автономиясе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлеге			
46	«Чеберина – 2023» район конкурсы («Удмурт гүзәле»)	Ел саен апрель	«ТР Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе», МУ – «ТР удмуртларының милли-мәдәни автономиясе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлегенең яшьләр канаты	2,7	2,7	2,7
47	Удмурт яшьләре арасында «Усто пияш» («Добрый молодец») район конкурсы	Ел саен апрель	«Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе», МУ – «ТР удмуртларының милли-мәдәни автономиясе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлегенең яшьләр канаты	-	-	-

48	Удмурт яшьләре арасында «Егит куараос» («Молодые голоса») район конкурсы.	Ел саен ноябрь	«Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе», МУ – «ТР удмуртларының милли-мәдәни автономиясе» Төбәк иҗтимагый оешмасының Кукмара бүлегенең яшьләр канаты	5,2	5,2	5,2
49	... «Татар кызы» район конкурсы	ел саен	«Мәдәният идарәсе» МУ «ТР Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе», МУ	5,2	5,2	5,2
IV бүлек. Туган телне саклау һәм куллану, милли мәгарифне үстерү, фәнни тикшеренүләр оештыру						
50	Шагыйрь, Советлар Союзы Герое М. Җәлилнең туган көненә багышланган	Февраль	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	3,0 5,1	3,0 5,1	3,0 5,1

	чаралар		Район Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ			
51	Бөтендөнья туган тел көненә багышланган республика чаралары	Февраль	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ Район Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ	3,0	3,0	3,0
52	Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре өчен республика семинарларында катнашу	Ел дәвамында	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ	1,5	1,5	1,5
53	Педагоглар өчен республика семинарларында катнашу	Февраль	Район Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ	1,5	1,5	1,5
54	Район тел олимпиадаларын үткәрү, Мәктәп укучыларының республика (төбәкара) фән олимпиадаларында катнашу	Февраль-Март	Район Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ	15,0	15,0	15,0
55	Татар әдәбияты классигы Г. Тукайның туган көненә багышланган	Апрель	Район Башкарма комитетының «Мәдәният	-	-	-

	чаралар. Туган тел көне		идарәсе» МУ Район Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ Район Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ			
56	Славян язуы һәм мәдәнияте көненә һәм музейларга һәм китапханәләргә багышланган чаралар	Май	Үзәкләштерелгән китапханә системасы, районның Туган якны өйрәнү музее Район Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ	3,0	3,0	3,0
57	Бөек рус шагыйре А.С. Пушкинның туган көненә багышланган чаралар. Рус теле көне (аерым план буенча)	Июнь	Район Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ Район Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ Район Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ	2,0 0,5	2,0 0,5	2,0 0,5
58	Кукмара шәһәре мәдрәсәсе һәм	Июнь-Июль	Муниципаль район Советы һәм	83,0	83,0	83,0

	якшәмбе мәктәбе каршындагы лагерьлар		Башкарма комитеты, район Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ мөхтәсибәт, Кукмара благочиниесе			
V бүлек. Дини оешмалар белән үзара бәйләнеш						
59	Муниципаль район Башлыгы һәм дини конфессияләр, милли берләшмәләр вәкилләре катнашында түгәрәк өстәл утырышы	Ай саен	Район Советы Аппараты, муниципаль район Башкарма комитеты	-	-	-
60.	Мәүлид ан Нәби бәйрәме үткәрү буенча чаралар		Район башкарма комитеты, мөхтәсибәт	10,0	10,0	10,0
61	Раштуа бәйрәме чаралары: – Яр буенда Раштуа уеннары Изге Ксения Римлянини гыйбадәтханәсе каршындагы якшәмбе мәктәбе тәрбияләнүчеләре тарафыннан әзерләнгән Раштуа әкияте	7 гыйнвар	Рус мәдәнияте җәмгыяте	-	-	-
62	Халыкара Раштуа мәгариф укулары	Аерым план буенча	Район Башкарма комитеты,	5,1	5,1	5,1

	кысаларында чаралар		Кукмара благочиниесе			
63	Кач ману чаралары	Гыйнвар	Район Башкарма комитеты, Кукмара благочиниесе	10,0	10,0	10,0
64	Белем бирү мәктәпләре укучыларын «Дини мәдәният һәм дөньяви этика нигезләре» уку курсы буенча укыту	Ел дәвамында	Район Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ	-	-	-
65	Православие китабы көнен бәйрәм итү чаралары (күргәзмәләр, конкурслар, түгәрәк өстәлләр)	Февраль	Кукмара благочиниесе, үзәкләштерелгән китапханә системасы	2,5	2,5	2,5
66	Коръән укучылар конкурсы (муниципаль этап, республика этабы)	Апрель	Мөхтәсибәт	30,0	30,0	30,0
67	Православие Пасхасын бәйрәм итү чаралары		Кукмара благочиниесе	10,0	10,0	10,0
68	«Изге Болгар җыены» тантаналы чараларында катнашу	Май, Болгар шәһәре, Болгар дәүләт тарихи-архитектура музей тыюлыгы	Муниципаль район Советы һәм Башкарма комитеты, мөхтәсибәт	-	-	-
69	Бөтенроссия кыңгырау чыңы	Июль, Татарстан	Район Советы һәм Башкарма	4,5	4,5	4,5

	фестивалендә катнашу	Республикасы Алексеевск муниципаль районы, Алексеевское авылы	комитеты, Кукмара благочиниесе			
70	«Ураза бәйрәме» мөселман бәйрәмен үткәрүгә багышланган чаралар		Муниципаль район Советы һәм Башкарма комитеты, мөхтәсибәт	50,0	50,0	50,0
71	Шәһәр мәдрәсәсендә, республика белем бирү учреждениеләрендә руханилар өчен квалификация күтәрү курслары	Ел дәвамында	Мөхтәсибәт	40,0	40,0	40,0
72	«Корбан бәйрәме» мөселман бәйрәмен үткәрүгә багышланган чаралар		Муниципаль район Советы һәм Башкарма комитеты, мөхтәсибәт	10,0	10,0	10,0
73	«Корбан ашы» гомумшәһәр мәҗлесе		Муниципаль район Советы һәм Башкарма комитеты, мөхтәсибәт	-	-	-
VI бүлек. Дәүләт милли сәясәтен мәгълүмати тәэмин итү, нәшрият эшчәнлеге						
74	«Алтын каләм» – «Золотое перо» республика балалар, яшүсмерләр һәм яшьләр матбугаты фестивалендә	Казан шәһәре	«ТАТМЕДИА» АҖ филиалы «Хезмәт даны – Трудовая Слава» Район Башкарма комитетының	- 1,2	- 1,2	- 1,2

	катнашу		«Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ			
75	«Күп йөзле Россия» Бөтенроссия журналистлар конкурсында катнашу	Казан шәһәре	«ТАТМЕДИА» АҖ филиалы «Хезмәт даны – Трудовая Слава»	-	-	-
76	«Хезмәт даны – Трудовая слава» район газетасы битләрендә һәм «Кукмара авазы» радиоэфирында район территориясендә яшәүче халыкларның бердәмлеге темасына багышланган мәкаләләр һәм радиотапшырулар циклы	Ай саен	«ТАТМЕДИА» АҖ филиалы «Хезмәт даны – Трудовая Слава»	-	-	-
77	«Хезмәт даны – Трудовая слава» район газетасы битләрендә һәм «Кукмара авазы» радиоэфирында Дини-милләтче экстремизмга каршы юнәлдерелгән мәкаләләр һәм радиотапшырулар циклы	Атна саен	«ТАТМЕДИА» АҖ филиалы «Хезмәт даны – Трудовая Слава»	-	-	-
78	Этноконфессиональ тематика буенча ММЧ (электрон,	Ел дәвамында	Муниципаль район Башкарма комитеты	-	-	-

	басма) материалларын мониторинглау һәм анализлау					
VII бүлек. Этник һәм дини экстремизмны профилактикалау, этник конфликтларны кисәтү буенча чаралар						
79	«Экстремистлыкка – ЮК!» республика айлыгы	Сентябрь	Районның террорчылыкка каршы комиссиясе, Район Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ	2,0	2,0	2,0
80	Толерантлык тәрбияләүгә һәм экстремистлыкны профилактикалауга багышланган памяткалар бастыру		Район Башкарма комитеты, Террорчылыкка каршы комиссия, Район Башкарма комитетының «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МУ	0,5	0,5	0,5
81	Район территориясенә килүче чит ил гражданнары турында ведомствоара мәгълүмат алмашуны оештыру	Ел дәвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Кукмара районында миграция мәсьәләләре бүлеге, Россия Эчке эшләр министрлыгының Кукмара районы буенча бүлеге (килешү буенча),	-	-	-

			авыл җирлекләре башлыклары			
82	Мигрантларга бушлай юридик, консультатив ярдәм оештыру һәм күрсәтү	Ел дәвамында	Район башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Кукмара районындагы миграция мәсьәләләре бүлеге (килешү буенча)	-	-	-
83	Милли берләшмәләр һәм дини оешмалар белән хезмәттәшлек итүче дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру мәсьәләләре белән шөгыльләнүче дәүләт һәм муниципаль хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү	Ел дәвамында, аерым план буенча	Район Советының кадрлар һәм муниципаль хезмәт секторы	-	-	-
84	Халыкара толерантлык көненә багышланган чаралар	Ноябрь	Белем бирү уку йортлары, мәдәни-ял итү учреждениеләре, китапханәләр	-	-	-
85	Уку йортлары укучылары арасында милләтара һәм конфессияара нигездә экстремистик күренешләргә юл куймауга юнәлдерелгән	Ел дәвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Кукмара районы буенча бүлеге (килешү буенча)	-	-	-

	оператив-профилактик чаралар комплексын үткәрү					
86	Террорчылыкка һәм экстремистлыкка каршы көрәш буенча профилактик эшне тәэмин итүче затлар (дәүләт һәм муниципаль хезмәткәрләр, иҗтимагый оешма вәкилләре, хокук саклау һәм суд органнары хезмәткәрләре) өчен квалификация күтәрү курслары	Ел дәвамында	Район Советының кадрлар һәм муниципаль хезмәт секторы	-	-	-
	БАРЛЫГЫ:			1508,0	1508,0	1508,0